

ТОВАРИСТВО „МЕМОРІАЛ” НЕ ЗАРЕЄСТРУВАЛИ

Київ. — У неділю, 18-го липня ц.р. тут в Будинку кінематографістів на вул. Сакаганського ч. 6 відбулося засідання Київського акти- вного Товариства „Меморіал”.

На засіданні було зачитано висновок керівних установ України, які, за дорученням Ради міністрів УССР, розглянули питання про реєстрацію історико-просвітницького Товариства „Меморіал”. Висновок був різко негативний. Причини, викладені в 11-ти пунктах висновку, не містили нічого істотного і не в'язалися з принципами демократизації та перебудови. У висновку негативно оцінено документи Товариства „Меморіал”, його програму, статут, а також матеріали уста- новчої конференції і мітингу Товариства „Меморіал” у Києві 5-го березня ц.р.

Висновки склали: міністерство культури, міністерство юстиції, міністерство внутрішніх справ, міністерство фінансів, прокуратура, Укрпрофрада тощо.

У другій точці порядку дня було розглянуто питання про події у Полтаві, пов'язані з наміром деяких російських державних і неформальних установ та організацій провести святкування перемоги російського царя над шведським, що при- звало до поневолення українського народу Російською імперією.

На засіданні „Меморіал” виступили свідки — жер- тви нападу міліції й загонів у цивільному на людей, що прийшли до Полтави для того, щоб мирним, конституційним способом висловити своє ставлення до цього шовіністичного святкування. Зі свідченнями виступили: Інна Андріявська, Сергій Дмитриченко, Ярослав Даниленко, Олександр Шевченко, Сергій Набока та інші. О. Шевченко прочитав листок Пресової Служби Української Гельсінкської Спілки під назвою „Полтавська битва апарату проти наро- ду”.

Було вирішено створити спеціальну комісію „Меморіал” для розслідування цієї справи із наміром передати спеціальній юридичній групі Народного Руху України для висновків і порушення кримінальної справи.

ФЕСТИВАЛЬ У БЛУМІНГДЕЙЛ

Блумінгдейл, Іл. — Українська православна парафія св. Андрія влаштує український фестиваль від 20-го до 23-го липня ц.р. на парадній вулиці, 300 Іст. Армії Фред Ровд. У програмі фестивалю розважальні гри, забави, танці молодих ансамблів, смачні українські страви, холодні напитки, а в неділю, 23-го липня ц.р., велика виграша.

Відбуваються пластові табори

Іст Четем, Н.Й. (ВоК). — У суботу, 24-го червня ц.р., пластова оселя „Вовча Тропа” розпочала свій 37-ий сезон для виховання пластової молоді серед природи. Цього року сезон почався вишколом новачків виховників зорганізованим Крайовою Пластовою Старшиною, який був під про- водом ст. пл. Христі Сан- торе, а до помічії було 20 інструкторів. 50 учасників вишколу з'їхалося з усіх сторін Америки, щоб про- довжити двох тижнів перебу- вання набути нове знання для виховання пластового новачка.

У вівторок, 4-го липня, розпочався злет пластово- го новачка з нагоди 65-річчя Нової України під про- водом пл. сен. Людмили Дармограй і пл. сен. Петра Дармограя.

У суботу, 8-го липня, роз- почався триденний вихов- но-вишкільний табір для пластового юнацтва і нова- чка, організований Окруж- ною Таборовою Комісією. Табір юнаків нараховує 56 пластунів та інструкторів і під про- водом ст. пл. Рома-

на Білінського, Табір юна- чок має 82 членів під про- водом ст. пл. Гані Юрчак. Табір новачків у числі 89 про- водить ст. пл. МIRON Дитюк, а табір новачок у числі 82 ст. пл. Туля Білик. Крім його відбувся крайовий вишкільний табір ч.4 для підготовки до III Юнацької проби, що нараховує 24 пластунок і пластунів, під про- водом ст. пл. Каті Мас- ник.

ОТК є під про- водом ст. пл. Олега Мача, а госпо- дарський референтом є пл. сен. Володимир Корнага. Кухню завідує Марія Чу- бата, а шпиталем квали- фікована медсестра Марта Амаро.

В суботу, 22-го і неділю 23-го липня, відбудеться День Пластуна, на який управа оселі запрошує гро- мадянство і батьків до чис- ленної участі. В програмі відкриття в суботу о год. 2-ій по полудні, з короткою програмою, в год. 7:30 — новачків вогник, а в 9-ій ввечера юнацька ватра. В неділю Служба Божжа в год. 9:30 ранку, а відтак до- відля до год. 5-ої по полуд- ні.

В АМЕРИЦІ

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ІНСПЕКТОР Департаменту енергетики остерігає індустрію нуклеарної зброї в ЗСА, що їй загрожує те більше кримінальних слідств з уваги на її послідовне нехтування законами і розпорядженнями федеральних властей для безпеки довкілля. Звіт, що його до загальної відома подав конгресмен Томас Люкен з Огайо та який пригтовано на базі опитів і перевірок зроблених весною ц.р., вказує на 174 переступлення і 233 можливих переступлень федеральних законів, котрі регулюють розташування небезпечних хемікалій та радіоактивних відпадків і котрі також подають законні права про потягнення таких переступників до відповідальності.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Джорджа Буша звернулася зі сильним проханням до Конгресу не одобря- вати законопроект, метою якого є накладати нові гострі обмеження на американські переговори з Палестинською Визвольною Організацією. За причину свого прохання офіційні чинники подали бажання дати змогу президентіві Бушеві представити свої аргументи проти такого законо- проекту, зокрема його спонсорам, республіканському сенаторові з Північної Кароліни Джессі Гелмсові та демократичному сенаторові з Массачусетс Джанові Керрі.

З УВАГИ НА ДЕЩО змінений напрямком політичної лінії ЗСА, Департамент торгівлі подав до відома, що планується дозволити на продаж особистих комп'ютерів Советсько- му Союзові та іншим країнам Східного блоку. Речники департаменту заявили, що їхнє рішення йде в парі з бажаннями теперішньої Адміністрації поширити торго- вельні зв'язки з країнами Східної Європи. Це потягнення Уряду дозволить американським фірмам, що виробляють комп'ютери, продавати більш успішні нові моделі малих підручних чи, як їх ще називають, домашніх комп'ютерів, а в той самий час мати контроль над більшими та технічно удосконаленими системами.

У КИЄВІ ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ НРУ

Київ. — В суботу, 1-го липня ц.р., тут у республі- канському Будинку кіно від- булася установча конферен- ція Київського відділу На- родного Руху України за Перебудову. 442 делегати представляли понад 200 груп, створених на підпри- ємствах та організаціях з метою підтримки руху. Були присутні офіційні пред- ставники ЦК КПУ, пред- ставники неформальних ор- ганізацій різних областей України, громадських і творчих організацій, гості з Москви, Литви, Латвії, ук- раїнських товариств „Київ- ська Русь” (Сахалін) та „Дніпро” (Рига). Всього було близько 1,000 людей.

З доповіддю виступив сек- ретар правління Спілки Пи- смеників України (СПУ) поет Іван Драч, який є одним з ініціаторів НРУ за Перебудову. Виступили та- кож доктор філософських наук М. Попович, доктор філологічних наук В. Дон- чик, поет Д. Павличко, дов- голітній борець за людські права і редактор „Українсь- кого Вісника” Вячеслав Чор- новіл, який закликав не про- вочити святкування в Укра- їні 280-ліття Полтавської битви.

Питання народовладдя і власності, історичної пам'я- ті й економічного сувере- нітету республіки, пробле- ми національних і міжнаці- ональних склади ядро багато- годинної полеміки. Дискусії не вщухали й під час пере- рви. Йшлося про долю Укра- їни і про долю її різномов- ного населення. Обговорю- валися шляхи активізації пробудження національної

(Закінчення на стор. 3)

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. М.). — Зранку моросив дощ, і члени Фестивального ко- мітету були стурбовані: нев- же даремно пропадає ціло- річна праця? Але згодом випогодилося, і до Гарден Стейт Арте Центру почали прибувати звідусіль автобу- си, авта з першими відвіду- вачами. Усе відбувалося, що, як і попередніми роками, цьогорічний Фестиваль — уже 15-ий з черги — ула- щує на славу.

На прощу... до Голмделу

Присмню приїхати отак вранці до Голмделу, Нью Джерзі, де щороку у третю суботу червня відбувається Український фестиваль, і спостерігати, як з усіх-усюд стікається сюди людський потік. Мимоволі пригада- ються старі добрі часи у рідному краї, як з далеких міст і сіл на прощу до Киє- ва, Гошова, Почасва, Зар- ваниці їхали, а то і йшли пішки десятки міль поважа- ній газди і гасдині, ведучи зі собою дітей, онуків. „Це наші християнські обов'яз- ок”, — пояснював дехто з них. А інші може й здиву- валися б, якби запитах, що змушує їх долати таку від- стань.

Здавна український селя- нин, ремісник, не задумую- чись над чим, відчував ду- ховну потребу хоч раз у житті відбутися до мандрів- ку до святих місць. Мимо- волі стараюся збагнути: а що примушує нині їхати до Гарден Стейт Арте Центру, до цього, хоч і мальовни- чого, але чужого, амери- канського кусочка землі, українців не лише з Нью Джерзі чи Нью Йорку, але й з далекого Чикаго, Флориди, з Канади? Мабуть, є в цьому святі української му- зики, української пісні, ук- раїнської культури якась своя принада, особлива си- ла, що невидимим магне- том притягує нас на цей День Снадицини.

Музей у шатрі

А відвідувачі все прибу- вають. Одних притягує за- пах українських страв, ін- ших голосна реакція амато- рів футболу, а ще інші спі- шать до шатер, де розміс- тилися численні столи з

свідомості, активності, по- дальшої демократизації.

У спільному діялозі пра- вички, народні депутати СС- СР. Позиції не завжди збі- галися, але часом вони були односпійними. Наприклад, коли завідувач ідеологіч- ним відділом ЦК КП Укра- їни Леонід Кравчук на за- клик Чорновола не відзна- чив Полтавську битву відпо- відних союзних організа- цій з проханням не до- пустити відзначення на українській землі 280-ї річ- ниці Полтавської битви за сценарієм „Росії молодой” — молодіжної філії сумно- звісної „Пам'яті”.

Промовців було понад 30. Говорили про потребу перейти від конфронтації до спільних дій, уникаючи крайнощів і конфліктів. Пи- сменик І. Драч сказав, що рух творять живі люди, ви- ховані викривленим мину- лим, тому помилок уникну- ти неможливо, але їх треба розглядати і виправляти, проявляючи терпеливість і розважливість.

Суперечки та дискусії дов- кола першого варіанту про- екту програми НРУ сприя- ли його поліпшенню. В дру- гому варіанті враховано частину зауважень. Як від- значалося на конференції, проєкт і далі буде вдоско- налюватися.

Офіційні представники за- свєтських органів і пар- тійними комітетами. Однак член Українського Культур- ного Клубу Сергій

(Закінчення на стор. 3)

В Айові впав пасажирський літак

Су Сіті, Айова. — У сере- ду, 19-го липня ц.р., в доро- зі до Денверу до Чикаго, тут розбився пасажирський лі- так типу ДС-10 летунської лінії Юнайтед. Аварія ста- лася в пізніх пополуночних годинах, коли пілот зголо- сив, що „гідролічна систе- ма літака зовсім не пра- цює” і сповістив пасажир- ам, що їхнє приземлення буде небезпечним.

Непередбачене призем- лення лету 232 з 290-ма

пасажирами на покладі бу- ло спрямоване на летище в Су Сіті, однак очевидці твердять, що літак, не до- сягнувши смуги приземле- ння торкнувся землі і, заго- рівшись, розлетівся на кус- ки. Кілька годин після ава- рії рятувальники ходили по довколишніх полях куку- рудзи і шукали за уцілілими пасажирами. Як твердять експерти, це справді чудо, що з такої аварії коло 170 осіб залишилося в живих з усіх 290.

Зростають самогубства серед пенсіонерів ЗСА

Вашінгтон. — Згідно з офіційними статистичними даними, у 1980-их роках змнівся півстолітній нап- рямок самогубств серед старших віком громадян в ЗСА.

Виявляється, що від 1981 до 1986 року самогубства серед громадян понад 65 років життя зросли на 25 відсотків. Ці статистичні дані є дуже дивними на дум- ку науковців і експертів з ділянки здоровельного пік- лування, які не можуть зна- йти причин цього явища. Вони підкреслюють, що в загальному старші грома- дяни в Америці тепер є багато- більше фінансово незалеж- ними, здоровішими та жи- вуть куди довше, як їхні предки і тому цей високий зріст самогубства являється великою загадкою.

Багато науковців схиля- ються до теорії, що хоч ме- дична технологія зуміла про- довжити життя, не зумі- ла вона це життя зробити таким, щоб старші хотіли

його жити до кінця. Деякі лікарі та інші експерти пояснюють, що застрашу- є суми, які треба платити в разі затяглих недуг, самітне життя серед чужого і незна- ного оточення просто від- бірають охоту до життя.

Серед всіх цих статистич- них даних виявляється, що білі чоловіки понад 65 років є тією групою, що має най- більший відсоток само- губств, бо аж 43,2 відсотка. Д-р Сузан Мерсер, профе- сор громадських наук в уні- верситеті Акрансо, стверд- жує, що найбільшою при- чиною є невміння давати собі раду з різного роду втрачених: супруги, приятелів, здоров'я, свого місця в громаді. І все це діється в країні, яка за останніх 30 років потрудилася, щоб за- безпечити якнайкраще пен- сійні роки своїх громадян різного роду державними програмами як медікер і соціальне забезпечення, а ці ж самі громадяни не уважа- ють це життя на старість літ аж таким примамливим.

В. ЯРУЗЕЛЬСЬКИЙ ВИБРАНИЙ ПРЕЗИДЕНТОМ ПОЛЬЩІ

Варшава, Польща. — У середу, 19-го липня, польсь- кий парламент зібрався на спільне засідання, щоб ви- брати першого за останні десятиліття офіційного пре- зидента країни.

Єдиним кандидатом, запро- понованим на цю посаду комуністичною фракцією, був партійний керівник кра- їни генерал Войцех Ярузель- ский. Його кандидатура була офіційно представлена спікеріві парламенту Ніко- ласві Козакєвічу.

До цього депутати сейму і сенату обговорили проце- дурні справи. „Всі ми знає- мо, що нині в історії нашої країни особливий день”, — сказав, звертаючись до чле- нів парламенту, Н. Козакє- віч. — Ми вступаємо у на- ступну стадію перебудови нашого суспільства”. Спі- кер додав, що запропоно- вана процедура виборів від- повідає порядкові, який іс- нував у польському парла- менті до війни.

Депутати „Солідарнос- ти” запропонували, щоб їм було надано право зада- вати кандидатів запитання з місця. Однак ця пропозиція була відкинута 295 голосо- ми проти 256.

Вслід за цим свою першу поразку у парламенті по- терпіла комуністична фрак- ція, коли їй не вдалося на- стояти, щоб при голосуванні прізвища депутатів, які про- голосували „за” або „проти”, не розголошувалися. Їх суперники зі „Солідарнос- ти” добилися, що поіменні результати голосування бу- дуть опубліковані у „Шо- деннику Сейму”.

Після офіційної номіна-

У СВІТІ

У ВІВТОРОК, 18-ГО ЛИПНЯ, не виїшли на працю 11,000 водіїв автобусів у Катовицькому воєвідстві — промислово- му районі Сілезії з населенням 4 мільйони осіб. „Транс- порт у цілому воєвідстві паралізований”, — сказав в інтерв'ю агентству АП Томаш Ягла, голова транспорт- ного управління, яке обслуговує воєвідство. За словами Т. Ягли, головна вимога страйкарів — підвищення заробіт- ної платні. Разом з понаднормовою роботою тижнева завантаженість водія автобуса в Катовицях становить від 50 до 60 годин на тиждень. За це водії дістають приблизно 120,000 злотих в місяць, що відповідає 140 долларам в ЗСА за офіційним курсом або 24 дол. за курсом чорного ринку. На думку Ягли, за ці гроші можна лише зводити кімні з кінцями.

СОЮЗ РОЗПОСЬМЕНИКІВ ЮГОСЛАВІЇ виступив з відкритим листом, в якому осуджується практика арештів і утримування під вартою без пред'явлення обвинувачен- ня. Подібна практика стаяла можливою після запровадження у провінції Косово у лютому цього року війняцького стану у зв'язку з заворушеннями серед етнічних албансь- ких меншин. Югославські письменники закликали до негайного відкинення статті надзвичайного законодавст- ва, який дозволяє заарештовувати людей без приводу і причини. „Така практика, — сказано у заяві, — може привести до того, що у комуністичній Югославії появлять- ся концтабори”. За офіційними даними, у Косові міліція заарештувала 237 албанців, учасників заворушень і демонстрацій. Більшість з них після протестів югославсь- кої міжнародної громадськості були звільнені, однак понад десять осіб і тепер перебувають під вартою.

ПЕРШИЙ ЗАСТУПНИК МІНІСТРА оборони ССР генерал армії Костянтин Кочетов зустрівся у вівторок зі своїм кувайтським колегою — міністром оборони шейхом Навафом ас-Сабахом. В опублікованому комюнікаті сказано, що Кочетов і Сабах, на розмові яких були присутні внаслідок обох країн, а також посол ССР в Кувайті Ернест Зверев, „обговорили справи розвитку двостороннього співробітництва у військовій ділянці”. Вважають, що цього разу не очікується підписан- ня якогось нового договору про продаж зброї. П'ять років тому під час візиту тодішнього міністра оборони Кувайту в Москву було підписано першу угоду про продаж советської зброї Кувайту на суму 325 міль. дол.

МІНІСТЕР ВОДНИХ РЕСУРСІВ Китаю Ян Ченьгуай повідомив, що від початку червня у зв'язку зі сильною повінню в країні загинуло не менш як 1,360 осіб. Повені, за його словами, найбільше лиха принесли провінції Сичуань по якій протікає ріка Янцзи. Там загинуло понад 800 осіб. Всього у 13 провінцій Китаю, які найбільше постраждали від повені, затоплено 3,7 міль. акрів орних земель і знищено 370,000 будинків. Міністер попередив, що повені тривають і що в найближчі дні можна очікувати нових жертв і шкоди.

ВПЕРШЕ МАЙЖЕ ЗА 30 років прем'єр-міністр Індії побував з офіційною візитою у Пакистані. „Ми маємо намір покласти кінець конфліктам між нашими країнами”, — заявив прем'єр-міністр Індії Раджів Ганді на летищі Ісламабад, де його зустрічала прем'єр-міністр Пакиста- ну Беназір Бутто. Виступаючи зі словом-відповіддю, Бутто сказала, що „відносини між двома країнами поліпшуються крок за кроком” і висловила впевненість, що недалеко той день, коли вони повністю нормалізують- ся.

НЕВИЧЕРПНІ ДЖЕРЕЛА ПАМ'ЯТІ ЛЮДСЬКОЇ

На сцені амфітеатру — танцювальний ансамбль „Громовація” з Чикаго.

писанками, чудовою кера- мікою, з вишивками, вироб- ами з дерева, з різнома- нитими зразками українсь- кого народного мистецтва. У цьому році тут значно більше станків. Довелося ставити ще одне шатро. Присмню, що кожна річ, виставлена на столах, від- ображала український на- родні традиції, український дух, пропагувала українсь- ке мистецтво. Це справжній музей нашої культури. Му- зей у шатрі.

„Ви перевершили нас”

З гримістю оглядали наші виробні гості з Укра- їни. А в цьому році їх було особливо багато: горбачов- ська гласність трохи підня- ла залізну завісу. „Ви в Америці перевершили нас, — з захопленням сказала, оглядаючи писанки, Марія Гавалко з Тернополя. — У нашої родини всі пишуть писанки, але такої майстер- ності, такої витонченої ро- боти я ще не бачила. Годі навіть уявити, що взагалі могли подібне можуть ство- рити людські руки”. Не мо- гли начудуватися писанками і чужинці — люди різних національностей, які радо

знайомляться з мистецтвом нашого народу.

Подовгу зупинилися наші земляки і коло картин ху- дожників, робіт скульпто- рів. Щороку бере участь у Фестивалі художник-графік з Канади Валентин Литвин, відомий у діаспорі як автор ілюстрацій до творів класи- ків української літератури. Особливо багато його гра- фічних картин присвячені Великому Кобзареві: „Са- док вишневий коло хат”, „Гамалія”, „Ярема і Окса- на”, „Тризна”, „Думи мої, думи”, „Заповіт”, „Мені тринадцятий минало” та інші. І на нинішньому Фе- стивалі він порадив цінні- телів його творчості нови- ми творами, що збагачують наше образотворче мистец- тво, роблять вклад в Шев- ченкіану.

„Ви відстали від нас”

Добре попрацювала на Фестивалі і українська зву- козаписуюча фірма „Сва- шан-зілля” з Канади, випу- стивши десятки касет, платі- вок з записами найрізноман- ітніших музичних творів відомих наших ансамблів, співаків, композиторів. Ве- ликий вибір був і відеока-

сет. Так що аматори музич- ного мистецтва мали змогу поповнити свої фонотеки.

Не бракувало й літерату- ри — нових творів видав- ництва „Пролог”, „Смолюс- кин”, видань Української Вільної Академії Наук (УВ- АН), Наукового Товари- ства ім. Шевченка, дитячої літератури, підручників для шкіл, зокрема з української мови. Бракувало лише тих, які цікавилися б українсь- кою книжкою. „Нам би ці книжки на Україну, — з жалем сказав Володимир К., інженер з Київщини, оглядаючи монографію Ми- хайла Сосновського „Дмит- ро Донцов — політичний портрет”. — Аж не віриться, що книжка, видана 15 років тому, і досі не знайшла свого читача. Тут відста- ли від нас: книжка на Укра- їні в більшому пошанівку...” Гірка правда: не навчилися ми цінити слово, друковане рідною мовою.

Футболістам дош — не перешкода

Увійшов вже в традицію, що без футболу Українсь- кий Фестиваль — не фести-

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА

FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Monticomey Street Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda (201) 434-0237 U.N.A. (201) 451-2200

Бюро УНЧ у Вашингтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)
Subscriptions: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
U.N.A. members: 1 year — \$15.00. Change of address: \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Засуд Олівера Норта

Довге, затяжне і коштовне переслухування у конгресових комісіях причених до т. зв. афери „Іран-контрас“ осіб ще за Адміністрації Рональда Регена принесло прикро несподіванку демократів ліво-ліберального крила. Не вдалося втягнути туди і скомпромітував самого президента Регена та не тільки не вдалося скомпромітувати центральну фігуру цієї афери, Олівера Норта, але придбало Нортів, підполковникові морської піхоти й заступникові голови Крайової Ради Безпеки, надзвичайний розголос і популярність. Олівер Норт став на чолі національним героєм — і так раз назвав його в одній своїй пресовій конференції сам президент Реген. Олівер Норт, нагороджений за хоробрість найвищими орденами, виявився під час отого переслухування людиною зразкової честності, патріотом не за декламацією, а за своїми діями, безкомпромісовим ворогом комунізму і старшиною, який аж до самопожертви лояльний супроти своїх зверхників. Сам республіканець-консерватив і традиціоналіст, знайшов напихливіший відгук у широких колах американського суспільства. Та його раптова популярність — бо мало хто знав про його існування, поки противники режиму Рональда Регена не витягнули наверх названої афери, — стала ще одним наявним доказом, що настрої в американському суспільстві пішли направо, а не наліво. Вислід минулоосінніх президентських виборів potwierдив це.

Але ліберали у Конгресі не дали за виграну. Покликаний ним „спеціальний прокуратор“ Лоренс Волш, який здобув собі славу у ліберальних колах ще з часу Вотергейтської афери за урядування Річарда Ніксона, — довів до того, що Олівера Норта формально ошкаржено у кільканадцять „злочинів“. Між якими було діяння на власну руку на шкоду країні, активне сприяння фондами протисандиністським партизанам в Нікарагуа, образа суду брехливим зізнанням і т. п. закиди. Норт боронився просто і логічно: все, що він діяв, діяв у добрій вірі, в переконанні, що так бажано собі його зверхники, — не мав у тих своїх діях ніякого власного матеріального інтересу, а тільки журбу й розчарування, що засекречений продаж одного транспорту зброї Іранові не приніс ані покращання взаємин з цією державою, що її фанатичні лідери дали називали Америку „диявольською імперією“, ані не осягнено звільнення будь-якого, схопленого звеличниками аятолли Хомейні в Лівані американського закладника.

Справу Олівера Норта відмежували від справи решти причетних до афери „Іран-контрас“ осіб та відклали судову розправу проти Норта з уваги на президентські вибори — на цей рік.

Від 5-го травня минулого року протягалася та справа у конгресових комісіях. Судова лава присяжних звільнила Норта з більшості закидів, яких йому провину і визнала винуватим тільки за незаконне знищення частини засекречених документів Крайової Ради Безпеки, за отримання дарунку 13,800 дол. на ремонт його дому і за спричинювання клопоту Конгресові своїми неясними зізнаннями. В минулому тижні федеральний 79-річний суддя, Гергард Джізел проголосив присуд: засуджено Норта на 150,000 дол. кари, два роки „пробного“ перебування на волі і відслуження 2,000 годин для ближче неозначеного суспільного добра. Заборонено Нортіві кандідувати на будь-який державний пост. Припинено виконання кари на три роки — в залежності від поведінки Норта у міжчасі.

Судова розправа проти Олівера Норта викликала була в цілому політичному світі і в широких колах американського суспільства якнайбільше зацікавлення. У газетах і на телевізійних екранах появилася була вістка, що люди навіть „закладаються“, чи Норта засудять на ув'язнення чи ні. Панувало загальне переконання, що Олівер Норт не переживе ні одного дня чи ночі у в'язниці, бо коли б його засудили, то президент Буш його помилує. Поданий вище присуд був прикро несподіванкою для всього демократично-ліберального табору. Навіть поважний ліберальний „Нью Йорк Таймс“ у своїй редакційній статті висловив „жал“, що Норта за „злочини“ засудили на ув'язнення, а громолю і йому 10 років. Але й не всі без виїмка демократи ремствують. Той же „Нью Йорк Таймс“ навів заяву конгресмена Лі Гемілтона з Індії, одного з різких критиків Олівера Норта, який назвав проголошений присуд „добрим і мудрим“. Оборонець заповів відклик, в якому напевне домогатиметься скасування заборони Нортіві старатися за вибори на державне становище. Формальне обвинувачення Норта примусило було його виректися дальшої блискучої військової кар'єри і виступити з війська. Якщо вища судова інстанція скасує згадану заборону і якщо президент Буш забажає собі мати Норта у Конгресі, то Олівер Норт при своїй величезній популярності може стати сенатором.

Українська советська преса, наслідуючи центральну російську, вже допитується чому в Україні не вигідніше найбільш потрібні продукти харчування, а якщо вони є — чому такої низької якості? Чому колгоспне і радгоспне виробництво тримається при житті державними субсидіями. Чому і хто доплачує за кожну склянку випитого молока і навіть за кожен сірник? Хто ж доплачує? Держава. Чимій грішми? Грішми громадян споживачів.

За останні 25 років майже 600 мільйонів карбованців вкладено в сільське господарство. На практиці це означає, що за кожен карбованець, вкладений в сільське господарство — ми отримуємо валової продукції тільки півкарбованця, а останніми роками 20-22 копійки.

За сто зернин, посіяних у нашу землю ми отримуємо тільки 20 зернин. Місце для корови на фермі коштує більше, як впорядковане однокімнатне помешкання. Тракторів у сільському господарстві чотирьох більше, ніж треба. Де шукати причини, чи не в Держплані. Роздрібні ціни на продукти харчування вдвоє

Вони помахували далі, ще та знайшли місце в Шератоні, після переговорів; як малолітні, закарпали до Яхт клубу, апилися, ходили по готелях за дівчатами, вкидали себе взаємно у басейни до плавання, а ранком, моряки зустріли задрманеного Джозефа, відвели його до готелю. Мабути, нашим читачам вже відомо із преси, що взимі в 1987 році знайшли Джозефа мертвим в одному із дешевих флоридських готелів. Він помер від надміру наркотиків.

Шляхи сенатора

Едвард прилетів до Едгартаву у п'ятницю і переправився поромом у своєму авто до вілли Лоренса у Чаппаквідді, де вже застав товариство. Пізніше всі вони всіли в авто та через місток Дайк доїхали до океану, де скупалися. Повернувшись, поговорили, дещо випили, але Едвард, заявив, що вже другого дня він має переговори. Він вів у свій „Олдсмобіль“ та переправився до Едгартаву, до готелю, де й заночував.

Це було у п'ятницю, 18-го липня, а наступного дня, у перегонах, Едвард зняв дев'яте місце, а Джозеф — 19-те місце, на всіх 38 змагувань. Едвард заскочив до Яхт клубу, де випив кілька кувалів пива та, поградулювавши переможців, вів до авто та переправився до вілли Лоренса.

Едгартав та місток Дайк

Едгартав, це одне із тих специфічних містечок на східному побережжі ЗСА, що із півтора тисяч сталих мешканців, як надутий капшук, набрякає літом до кількох тисяч із готелями, мотелями та всіма іншими удодігненнями для туристів. Це острів повітря в власному судом, поштовим урядом, поліцією та іншими установами. Під час сезону до урядів приймали додаткових працівників Едгартаву, — це рівночасно пристань та столиця повітря.

Напроти цього містечка,

Михайло Кучер

ЕКОНОМІЧНИЙ КРАХ

нижчі від витрат на виробництво. На практиці за іржавий ланцюг для корови колгоспник платитиме як за однокімнатне помешкання. То як такі витрати назвати чи за суспільно необхідні?

А як справа виглядає з особистими підсобними господарствами-присадибними ділянками. Колгоспники і радгоспники є, вони існують тільки тому, що держава платить удвоє більше, себто більшу ціну, ніж за продукти куплені у населення, себто з присадибних ділянок.

У Краснодарському краї собівартість кілограма молока складає 20 копійок. Собівартість молока в присадибних господарствах є 17 копійок. Але такий господар за пуд сіна платитиме 2 карбованці. В радгоспі воно вдесятеро дешевше.

У СССР худоби вдвоє більше, як у ЗСА, але молока вона дає менше. Кормів коровам вистачає тільки для того, щоб вижити. Не до молока такої корови. Отак склянка-два молока! Під тиском держави колгоспник мусить тримати непродуктивну худобу. Кор

Ф. Лукіянович

МІСТОК У ЧАППАКВІДДІ

у формі трикутника зверненого гострим кінцем до нього, знаходився острівця Чаппаквідді, розміром 4х5 миль. На ньому жили постійно тільки сім мешканців, а решта будинків займали власники, які вряди-годи навідувалися. Острівця мав досить густу сітку шляхів; щоб обіграти від непрошених гостей, власники найняли сезонного сторожа Фостера Сілаву.

З боку океану захованяла острів коса, що кінчалася ставком Панном, а сполучувала острівця із косям випуклий у формі лука місток розміру 14х25 стій, без бічної загорожі.

Острівця був відділений від Едгартаву морською притокою шириною на 20 ярдів. Получення між ними відбувалося поромом чи в сезоні діяв від ранку до півночі.

Дивні потягнення сенатора

Після відвідин у Яхт клубі, Едвард вів у своє авто та переправився до вілли Лоренса, мешкання адвоката із Нью Йорку. Сторож Сілава, який жив на острові, зачув спів, музику у 10-й годині вечері. Описав поступово все вухло. Нарозом 1-й годині загавкали собаки. Він із втихомирив, але пізніше це саме повторилося.

Вмикає, один із надійних сезонних поліцейських, Лук, що мешкав на острові, закінчуючи свою службу турту, доглядав у дорозі до цвинтаря чорний „Олдсмобіль“. Він, вівся з авто, щоб повідомити власника, що він на неправильній дорозі, але авто, нагло зникло. Два рибалки, які вертались із ловів у суботу вранці, переїжджаючи через місток Дайк, заперити чиясь блискуче. Висіли та побачили вгору колесами перевер-

Вони трималося землі, і звичай, і віри, і пам'яті, і мови своєї, і моральних засад, які виборювались віками. І потрібні були такі заходи, аби відірвали селянство від ґрунту потрібно було запустити такі сили, які б зрівняли його з кореня, з родовою ося. І першим таким державним заходом були колективізація. Завбачливо продумана акція, супроводжувана репресивними діями (розкуркулення), була спрямована супроти всього дужого, генетично-національного, працьовитого, завзятого...

Другий захід — штучний голод, що прокотився по всіх чорноземлях, доконав селянство. Позостали в пошуках шматка хліба потяглися до міста. Звратили селянство втрачає свої генетичні резерви. Це стосується особливо українського народу, який постійно вів свої втрати відшкодовував, так би мовити, коштом села. А тут коштам села будувалася нова держава. Індустріалізація „квазірабського“ вимагала не лише людських ресурсів, себто „людського матеріалу“, але й продовольчих ресурсів. І все, що виробляло село, експропріювалось містом. Зденационалізоване місто було сповнене презирства до голодної селянської маси, що конала по вокзалах та прибарзних парках. Зденационалізоване місто, маючи певні карткові привілеї, що забезпечувалися в усіх ривках за рахунок голодаючого селянства, було вивинчене киясько над селом. Як каже Ігор Кляквін в нарисі „Чому важко говорити правду“, „місто не знало або не хотіло знати, що хліб, який воно одержувало по картках, а згодом і без них, був вирваний з ротів сільської малечі“...

Місто було вороже селянщині: він намагався швидше розчинитися в ньому, погубити своєї „селянськості“, являю прикметною якою була мова. І необхідно було, — та ще й діє цей закон чинний, — мімікріювати. Стати українським городянином означало стати не українцем. Штучно створений антагонізм між містом і селом

ми влада купує за кордоном, очевидно за валюту. За карбованця у світі нічого не купиш. Чому так? Свої корми згнюють, або розкрадають.

Говориться про побільшення заробітної платні колгоспника. Це правда, але не ціла. Доярка отримує за надосний літр молока 1.4 до 2 копійок. Оператор-відгодівельник отримує 6.2 за кілограм приросту. Зарібок 250-300 карбованців на місяць. Ніби непогано і знову але. В апараті Агропрому „працює“ 1,600,000 спеціалістів. Продуцти вони не дають, але гроші заробляють. Продуктивність корів у присадибному господарстві вдвічі вища ніж у колгоспів. Сто гектарів колективних садів дають валової продукції на 270,000 карбованців, а сто гектарів „державних“ — 24,000 карбованців.

На півдні України, де посуха звичайне явище, перевищує норму поливання, себто дорожчу воду витрачено надаром. Тому кілограм яловичини (воволого м'яса) — його ціна зросла до 20 карбованців і вище. Міль-

II.

не авто у просьмику до ставка Панча. Вони постукали у декілька дверей, а отримавши відмовну відповідь, зателефонували до поліції.

Шеф — Домінік Аріна

Швидко на місці випадку з'явився шеф поліції, атлет Домінік Аріна. Він пірнув чотирьохкратно, але вода його тягнула в глибину. Тоді Аріна зателефонував по додаткове поліційне авто, що підносило крани та пожежну сторожу. Невадзі всі три вони з'явилися.

Перший пірнув нурець, який побачив дівоче тіло, що цупко охоплювало передню сидженню, із головою похиленою дозад, наче ковтаючи повітря. Вікну у передньому сидженні, із боку водія, було відкрито, тоді як заднє, розторжене вагою авто. Нурець виніс тіло, а описав ручну торбинку. Д. Аріна зарядив нурця в шукати за дальшими жертвами, а також покликати погребника та офіційного лікаря, які невдовзі прибули.

Вмикає авто із краном витягнуло занурене авто і, прочитавши числа, Аріна, побачив, що це авто Кеннеді, і зажадав сполучитися із сенатором. Зі станиці прийшла відповідь: „Сенатор тут є і бажає з вами говорити“.

Але саме причалило інше поліційне авто і поліцейський повідомив Аріну, що зустріє на порні трьох чоловіків, в тому і сенатора Кеннеді, які із стороною острівця переправлялися до Едгартаву. Аріна залузів — як це можливо? Він вів у своє авто та помчав до Едгартаву.

На поліційній станиці

Повернувшись до станиці, Аріна застав Едварда та іншого чоловіка, які теле-

ярди карбованців витрачено непотрібно на поливання та осушування, наприклад боліт на Поліссі за катастрофальними для підсоння наслідками.

Держава платить за літр молока 20 копійок, за кілограм яловичини — 1 карбованець 20 копійок, але продає такий літр молока, куплений за 20 копійок за 29. Кілограм яловичини продає за 1 карбованець 92 копійки.

Молоко і яловичина, вироблені в присадибних господарствах, до споживача здебільшого приходять за посередництвом колгоспів і радгоспів. І це ніби нормально. Коли ж господар те саме молоко продасть сусідові, себто на ринку у місті — це вже „нетрудовий дохід“.

Як вилікувати такий хворобливий стан? Преса має фантастичні поради — громадяни мають протестувати — „мужність громадян“ — це дорогий фонд держави. Але таку „мужність“ советський режим нищив ще понад 70 років. Де її взяти тепер.

За своїх відвідин України Горбачов казав: „Ми почали (реформи), а ви кінчайте“. Тим самим режим фактично відмовився відповідати за наслідки реформ.

фонували. Він зачекав а потім, у розмові, Едвард заявив, що це він провадив авто, на що Аріна ледь не крикнув. Відтак він попросив Едварда подати звіт про події на письмі? Тоді Едвардта Марктем, колишній стейтсвий прокурор, вийшли до другої кімнати. Марктем же написав та вручив Аріні, який поспішав Едварда чи згідний із змістом. Той махнув головою. Тоді Аріна сів за машинку і почав перелисувати, але натрапив на порожнє місце і допитливо сплюнув. Я не знаю як „сплюнувати“ Колекції, — заявив Едвард. Аріна в авті була торбинка на прив'язі Кіо. Я вже повідомив батьків Колекції.

Заяву Едварда передасмо ускороченні, затримуючи її зміст.

Власноручна заява

Приблизно о 11-й годині вночі, у п'ятницю, я хотів дістатися до мого готелю, а зі мною всіла в авто також Мері Джо. Шляхи були для мене невідомі, тому, не знаючи дороги, замість до порону, я повернувся до містка з якого моє авто з'їхало та впало у воду.

Мені самому невідомо як я виставився з авто, але потім я поринав чотири рази, щоб видістати Мері Джо, але даремно — течія води віддалявала її від мене. Описав я заштов до вілли, вівся на заднє сидженню авто і хтось відвів мене до готелю. Вийшовши з авто, я скочив у воду та переплив морську затоку. Я був вичерпаний, бачив одну особу, а описав неприємний ляг та пробудився вранці. Аріна прочитав що заяву Едварда, який, махнувши головою, підписав її.

Дальший розвиток подій

Урядовий лікар, д-р Доналд Миллс з зсобилювання вагою оглянув дівчину, яка була влягнена в чорні штани та білу блузку. У неї було довге ясне волосся.

Продовження буде

Зінаїда Григоренко

Відкритий лист до редакції газети „Комсомольская Правда“

У „Комсомольской Правде“ з 2-го червня опубліковано репортаж про розстріл мирної демонстрації Новочеркаську 1962 року. Прочитала і серце стиснулося від спогадів про криваве минуле. До речі, кажуть „білі плями“... Чому? Адже вони явно червоного кольору!

Тільки в моїй родині страчено: сестру Єгорову Марію, брата Єгорову Олександра, першого чоловіка Колоколкіна Віссаріона, чоловіка сестри Магазірєна Олександра, дядька Федора Зубкова. Понад 20 років змушувалися та катували в „психушках“ другого чоловіка — генерала Петра Григоренка. Мене запитують: „А при чому тут розстріли в Новочеркаську?“ Відповідаю:

Генерал Григоренко за виступ на районній партконференції 7-го вересня 1961 року відбував заслання в Уссурийську. В лютому 1963 року йому дозволили супроводжувати мене, тяжко хвору, до Москви. Там до нас прийшов правічний газети „Правда“, наш давній друг Д. Черненко що з одним чоловіком, прізвище якого не називаю. „Послухайте очевидця — сказав наш друг і тоді гість розповів...“

У місті Новочеркаськ через відсутність продуктів харчування, особливо хліба, розпочався страйк робітників паровозо-будівельного заводу. Приїхав секретар обкому Басов і почав обіцявати всілякі блага в майбутньому. Обурені робітники закидали його хто чим міг. Отримавши пару синців, Басов утік. Паровозо-будівельники підтримали інші великі підприємства міста. Було обрано комітет, члени якого в супроводі масової демонстрації прийшли до будинку партійних і советських органів і запропонували партійним керівникам „звільнити приміщення“. „Батьки“ міста покірно зникли. Але не марнували часу, а відразу ж зателефонували до Москви, попросили прислати війська.

Робітники розуміли, що розправа не забариться, тому населення міста вийшло на вулиці й зустріло військові частини багатолюдною мирною демонстрацією, попереду якої йшли піонери з портретом Леніна. Спокійно пройшовши головним проспектом, демонстранти опинилися перед озброєними вояками. І тут сталося неймовірне. Підполковник, що командував військом, звернувся до вояків зі словами: „Наказано стріляти в народ!... і випустив кулю собі в груди. Все завергло. Ніхто більше не зробив жодного пострілу. Адьютант підполковника відправив притихле військо в казарми.

Ми намагалися встановити прізвище загиблого підполковника, та не встигли, перешкодив арешт. Про адьютанта знаємо, що його підвищили в званні й послали на Кубу. Але це було потім. А тоді через два дні в Новочеркаськ прислали іншу військову частину, що складалася з вояків із республіки Середньої Азії. Командував той самий адьютант загиблого підполковника. Військо знову зустріло демонстрацію, попереду якої йшли піонери з портретом Леніна. Спокійно пройшовши головним проспектом, демонстранти опинилися перед озброєними вояками. І тут сталося неймовірне. Підполковник, що командував військом, звернувся до вояків зі словами: „Наказано стріляти в народ!... і випустив кулю собі в груди. Все завергло. Ніхто більше не зробив жодного пострілу. Адьютант підполковника відправив притихле військо в казарми.

Ми намагалися встановити прізвище загиблого підполковника, та не встигли, перешкодив арешт. Про адьютанта знаємо, що його підвищили в званні й послали на Кубу. Але це було потім. А тоді через два дні в Новочеркаськ прислали іншу військову частину, що складалася з вояків із республіки Середньої Азії. Командував той самий адьютант загиблого підполковника. Військо знову зустріло демонстрацію, попереду якої йшли піонери з портретом Леніна. Спокійно пройшовши головним проспектом, демонстранти опинилися перед озброєними вояками. І тут сталося неймовірне. Підполковник, що командував військом, звернувся до вояків зі словами: „Наказано стріляти в народ!... і випустив кулю собі в груди. Все завергло. Ніхто більше не зробив жодного пострілу. Адьютант підполковника відправив притихле військо в казарми.

Ми намагалися встановити прізвище загиблого підполковника, та не встигли, перешкодив арешт. Про адьютанта знаємо, що його підвищили в званні й послали на Кубу. Але це було потім. А тоді через два дні в Новочеркаськ прислали іншу військову частину, що складалася з вояків із республіки Середньої Азії. Командував той самий адьютант загиблого підполковника. Військо знову зустріло демонстрацію, попереду якої йшли піонери з портретом Леніна. Спокійно пройшовши головним проспектом, демонстранти опинилися перед озброєними вояками. І тут сталося неймовірне. Підполковник, що командував військом, звернувся до вояків зі словами: „Наказано стріляти в народ!... і випустив кулю собі в груди. Все завергло. Ніхто більше не зробив жодного пострілу. Адьютант підполковника відправив притихле військо в казарми.

Петра Григоренка допитував Семінашкін, а після допиту скомандував: „Умандував той самий адьютант загиблого підполковника. Військо знову зустріло демонстрацію, попереду якої йшли піонери з портретом Леніна. Спокійно пройшовши головним проспектом, демонстранти опинилися перед озброєними вояками. І тут сталося неймовірне. Підполковник, що командував військом, звернувся до вояків зі словами: „Наказано стріляти в народ!... і випустив кулю собі в груди. Все завергло. Ніхто більше не зробив жодного пострілу. Адьютант підполковника відправив притихле військо в казарми.

(Закінчення на стор. 4)

Павло Мовчан

МОВА — ЯВИЩЕ КОСМІЧНЕ...

III.

Нове життя у старих рабських структурах своєю тоталітарністю переважило існуючі до цього формати. Всі давні суспільства не могли витворити такого абсолютного громадянина, який виник за півсторіччя. Абсолютний громадянин — це виконавець чужої волі. Він готовий на все і на самопожертву (таким був донедавна і на будь-який ачнюнок... Він і храм в небо збудує, і річку оселю затопить, і сад викорчує, і святі могили розпанахає, і ліс випалить, і матері зречеться, і дітей віддасть до приноту. Абсолютний громадянин собі не належить. Він винитик, він і трибок, він і пас, і трансмісія, але ніколи не пусковий механізм. Абсолютне громадянство — це ідеал кожної тоталітарної системи. Головна його умова: не думати. За тебе думають, за тебе вирішують, за тебе дбають. І ти розчиняєшся в ми задля мітологізованого майбутнього.

Тому й не дивно, що в нас немає винуватих ані за Чорнобильську бід, ані за Аральську катастрофу, ані за золоті дивни, що випадають на американський континент з державних скарбниць. І не дивно, що боротьба за нову людину, за абсолютного громадянина почали з нищення рудиментарного громадянства, яке ще було збережене в свідомості старої інтелігенції. А вже потім була розгорнута фронтальна боротьба з селянством, носієм досвідених національних прикмет. Воно оголошувалося реакційним, архіінертним, хворим на „стабільність на відсутність особистості“ (Л. Троцький). Йому інкримінують те, що воно, селянство „підпорядковується землі“.

постійно ідеологічно підживлювався: боротьба з пережитками. Цей психологічний розкол не вдається подолати і досі: селянин відчуває свою другорядність, другосортність в суспільстві, тому і мова народна позначена певною ушербністю. Буті українцем в сучасному індустріальному місті — означає виявляти свою селянськість... Комплексом національної неповноцінності позначені всі переселені доти, доки не побудується своєї українськості. І як багато людей страждає через оте уроджене фрикатино не „і“, через отой неслухняний язык, що за природною уособленістю замість „де“ вимовляє „ле“... Шлях від громадянства, від представника роду-племени, від носія генетичної пам'яті, носія мовного, від патріота, якому болить душа за все, що на його землі чиниться, до абсолютного громадянина починається з національного самозречення. Тому і виникає питання вельми суттєве: чи важко бути українцем за таких ось обставин? Не треба лукавити, казати, як кому. Таки не легко бути українцем сьогодні і вчора і позавчора. Бо якщо ти зізнаєшся в своїй національній приналежності, то ти або націоналіст або ж когут хутірський... В крайньому випадку тоді можуть поспівчувати: ну, нічого, мовляв, буває... Буває ще й гірше, наприклад, отой зучка... з одного „братолобного“ анекдоту — отой, що шукає м'якого вагону, гупаючи голову об стіни вагонів...

Тому я й звертаюсь до вас, шановні, чи важко бути українцем на своїй землі і за її межами? Певно, „абсолютний громадянин“ бути легше. Але погубуватися цієї абсолютності вкрай необхідно, якщо ми дійсно хочемо перебувати не лише в економічному, а в моральному. І потрібно перш за все повернути людині пам'ять. Потрібно демілітаризувати свідомість.

Продовження буде.

Появилася збірка поезій Л. Палій

Торонто. — Тут під патронатом Об'єднання Українських Письменників „Слово“ появилася чепурно видана книжечка поезій Лідії Палій п. н. „Дивовижні птахи“.

Це перша збірка поезій Л. Палій, яка має вже на своєму конті збірку нарисів п. н. „Мандрівка в часі і просторі“ у 1973 році і збірку подорожних вражень із численними мистецькими свідченнями п. н. „Світла на воді“ у 1985 році. В минулому році її поезії появилися у збірці трьох українських поетів п. н. „Країна мовчазних неділ“ англійською мовою.

Про цю першу самотню збірку поезій поетеси і мисткині Л. Палій каже Іван Фізер у післяслові „Поезія Лідії Палій підкреслено інтимна, без унітичності меланхолічна і рефлексивна. Її лірична потужність зумовлена вишуканою образністю, її синтаксична манера, хоч і підпорядкована віршовій дисципліні, нескладована канонічною прозою“.

„Дивовижні птахи“ мають мистецьку обкладинку виконану самою авторкою у живих кольорах. Книжечка коштує 6 ам. дол. або 7 кан. дол. і 1 дол. пересилка. Замовляти можна її, пишучи на адресу: „Lights on the Water“, Publisher and Distributor, 29 Halford Ave., Toronto, Ont. M6S 4G1, Canada.

У Києві...

(Закінчення зі стор. 1)

Набока звинуватив ініціаторів НРУ в компромісності й висловився проти авангардних ролі КПРС.

Такої ж думки дотримувався і член Виконавчого Комітету УГС В. Чорновіл, який заявив також, що не можна сприймати оунівський рух як „бандитський“. Учасники установчої конференції, в тому числі й президія, стояли вітали виступ В. Чорновола.

Завідуючий ідеологічним відділом ЦК КПУ Л. Кравчук назвав УГС не прогресивними силами, які „створюють соціальну напруженість“. Він сказав, що Народний Рух України не повинен включати організації такого зразку як УГС, бо „вони стоять не на перебудовних позиціях“.

Письменник В. Маняк закликав до підзвітності Рад народних депутатів Народному Руху України, що знову викликало різкий протест з боку членів ЦК КПУ.

На конференції обрано новий склад Координаційної Ради Київського відділу НРУ за Перебудову, куди увійшли 78 осіб, в тому

числі колишні політв'язні Юрій Бадзьо та Микола Горбаль. Очевидно, на вимогу партійних представників І. Драч, який проводив збори, оголосив, що Президія покине залу, якщо до Координаційної Ради будуть пропонувати членів УРС.

Конференція обрала організаційний комітет для підготовки українського республіканського з'їзду НРУ за Перебудову. З'їзд вирішено провести в кінці серпня — на початку вересня ц.р.

Представники ЦК КПУ чинили перешкоди створенню Київського відділення НРУ і намагалися не допустити прийняття рішення про проведення республіканського з'їзду НРУ. Те ж саме відбувалося в Тернополі, де за підготовку до обласної конференції НРУ виключили з партії відповідального секретаря обласної письменницької організації Попика, а організаторку обласної конференції Марію Кузменко покарали гривнею 1.000 карбованців.

Після прийняття на київській конференції резолюції, присутні відспівали гімн І. Франка „Вічний революціонер“.

Невичерпні...

(Закінчення зі стор. 1)

валь. Тому було заплановано провести футбольний і відбіванковий турніри: в жіночій відбіванці мали змагатися п'ять дружин з Нью Йорку і Нью Джерсі, а в футбольних іграх — шість дружин. На жаль, дощ, що пройшов уночі, вніс корективи: змагання мали відбуватися на відкритій площі, а грати на розмоклому полі було б важко. Тому на грише вийшли тільки дві відбіванкові дружини — „очай-душки“: УСК з Нью Йорку і відбіванкова дружина осередку СУМ з Пассейку.

Футболісти виявилися витривалими: не зважаючи на стан грища, у футбольному турнірі взяли участь всі шість зареєстрованих дружин. Про ці традиційні захоплюючі змагання і про їх вислід писав у „Спортивних вістях“ („Свобода“, ч. 118 з 24-го червня) відповідальний за спортову програму Омелян Гвардовський.

Іспит на громадську зрілість

Фестиваль — це не тільки розваги — концерти, відбіванка, українська кухня. Це і товариські зустрічі з друзями, знайомими, українська атмосфера скрізь і у всьому.

Що найбільше приваблює вас на Фестивалі, — запитав я Петра Ковальчука з Канади, з яким познайомився тут два роки тому. П. Ковальчук не пропустив ще жодного Фестивалу у Голмделі і щороку приїжджає сюди з цілою родиною — з дітьми, внуками.

Звичайно, найбільше подобається вечірній концерт. Але не лише це. Вже саме те, що такі Фестивали проводяться з року в рік — вартє похвали. Це наш своєрідний іспит на громадську зрілість. Іспит для нашої молоді, яка займається організацією таких фестивалів. Іспит для наших мистецьких одиниць, які звитується перед громадою. Іспит для всіх нас, які вважають своїм патріотичним обов'язком прибути на цей день

Великий успіх випав на долю танцювального ансамблю „Сизокрили“ з Нью Йорку.

Виступають молоді бандуристи з „Гомону Степія“.

Вперше на фестивалійній сцені виступили танцюристи з ансамблю „Мандрівка“ (Бостон).

нашої Спадщини.

П. Ковальчук задумався, ніби збирався сказати щось важливого:

— Від довгого часу турбує мене, що все частіше я чую тут англійську мову. Дуже добре, коли нею говорять наші діти-американці, представники інших народностей, які цікавляться нашими фестивалями. Але прикро, коли забувають рідну мову наші діти, внуки... Взяти хоча б Союзівку. Нашу Союзівку. Я часто там бувало і з гіркою мушув визнати, що з кожним роком все рідше чую там рідну мову. Чи це не наша національна трагедія? Але дивуся інше: байдужість наших „вождів“. Давно пора бити на сполох, а вони ніби вводи в рот набрали. Та й чи часто ми чуємо від них самих українську мову?.. Замало проголосити Рік української мови...

Концерт молодих виконавців

З площі під відкритим небом доносилися слова відомої пісні „Ой чорна яси чорна“ і ми пішли на концерт, що саме почався. Роя Лізинська оголосила, що виступає вокальним ансамблем з Пенсильванії. Молоді виконавці заспівали ще кілька українських народних пісень, а глядачі широко аплодували їм.

Сподобався всім і виступ тріо з української свангельської церкви з Юніону. Нью Джерсі. Пастор Джордж Давидюк, Павло Ходневич та його дружина Ніна не лише виконали кілька релігійних пісень, але й розповіли коротко про свою недавню поїздку на Україну. Вони побували в десятках містах України, в тому числі у Києві, Чернівцях, Ніжині, а також у столиці Молдавії Кишиневі. З великим успіхом виступали вони у церквах, перед громадами вірних на відкритому повітрі. А в будинку культури в Ніжині на їх концерт зібралось понад 2.000 осіб. Осільки це було в часі Великодніх Свят. Дж. Давидюк привітав присутніх словами „Христос Воскрес“. І всі в залі вставши відповіли: „Во істину Воскрес“. „За роки совєтської влади такого ще в Ніжині не було!“ — закінчив свою розповідь пастор під дружні оплески присутніх.

Велику програму підготували молоді. Тут показали свою майстерність і танцювальний ансамбль „Берізка“ з Джерсі Сіті, і тріо бандуристів з „Гомону Степія“, і вперше виступив на цій фестивалійній сцені танцювальний ансамбль „Мандрівка“ з Бостону, Массачусетс.

„Це — фантастика!“

О 4-й годині в амфітеатрі почався традиційний вечірній концерт. Сотні гостей заповнили місця в амфітеатрі, а ті, що не встигли придбати квитки, розмістилися на траві навколо.

Від Стейтової Координаційної Ради УККА до присутніх звернувся привітаннями голова Володимир Янів.

Мистецьку частину програми відкрив танком „Привіт“ танцювальний ансамбль „Громова“ з Чикаго. Голова Фестивального комітету Люба Сіра тепло привітала гостей і повідомила, що цюгорічний Фестиваль присвячений 175-річчю з дня народження генія українського народу Тараса Шевченка і 10-річчю з дня смерті видатного українського композитора Володимира Івасюка.

На сцені — ансамбль „Цимбали-симфоні“ з Канади і солістичним бандуристом Романа Рітачки з Сан Дієго, Каліфорнія. Ансамбль цей порівняно молодий; він створений шість років тому, але вже встиг завоювати популярність. Давно не звучали на сцені амфітеатру цимбали, бандура — ці старовинні наші музичні інструменти. Тому не помилився Фестиваль-

ний комітет, запросивши на концерт цей ансамбль. Р. Рітачка у супроводі бандури та ансамблю виконала кілька українських народних пісень.

Глядачі тривалими оплесками привітали появу на сцені відомого танцювального ансамблю „Сизокрили“ з Нью Йорку, хореографом якого є Рома Прийма-Богачевська. З голосників звучить пісня Володимира Івасюка „Запроси мене у сні“ у виконанні Софії Ротару — першої популяризаторки творів молодого композитора. Шість балетних композицій, присвячених світлій пам'яті В. Івасюка приготувала на Фестиваль Р. Прийма-Богачевська, і серед них на такі його популярні пісні як „Червона рута“, „Мальви“, „Ти принайнай мені“. До кожної з них були підібрані відповідні костюми. „Ви повинні гордитися „Сизокрилами“. Це — фантастика!“ — сказала, звертаючись до глядачів Богдана Башук, яка разом з Романою Британом веде програму.

Два роки тому на цій же сцені „Сизокрили“ виступили з балетною сюїтою „Боротьба за волю“, присвяченою жертвам чорнобильської нуклеарної катастрофи. Нинішній виступ — нове творче досягнення ансамб-

лю. Скільки праці, творчої енергії треба було вкласти, щоб мовою танку передати увесь ліризм, усі тонкощі і трагізм „Мальви“, „Червона рута“, життя і смерті великого композитора!

Присемно було зустрітися з популярним ансамблем „Дарка і Славко“, знову побачити на сцені „Громова“.

Не до сміху!

З нетерпінням чекали глядачі і на зустріч з гумористом Зіновієм Маринцем, про виступи якого перед українськими громадами у ЗСА, Канаді і Австралії ми читали в нашій пресі такі захоплюючі рецензії. Прикро, що популярний гуморист не виправдав сподівань. Його „гуморески“ були не лише не смішні, але й „несмачні“. Як слушно зауважив один із фестивалівних слухачів, „їх цілком добре можна розказувати після третьої чарки, але не зі сцени такої престижної зали. Та ще у рік Шевченка, про якого тут забули!“

Після закінчення концерту у готелі Рамада в Іст Гановері відбулася велика забава. До танців грали оркестри „Червона калина“ під керівництвом Олега Каниюки та „Два кольори“ під керівництвом Славка Падка.

СЛІДЧИ МОРСЬКОЇ ФЛЬОТИ, які перевіряють причини вибуху на воєнному кораблі „Айова“ в квітні ц.р., в якому загинуло 47 моряків, чим раз частіше натрапляють на сильні побічні докази, що причиною цього трагічного випадку могло бути самогубство. Впродовж 10-тижневої перевірки слідчі не можуть знайти жодних технічних чи електричних вад, які вказували б на будь-яку іншу причину цього вибуху. В додатку до тих припущень, телевізійна сітка Ен-Би-Си подала у своїх новинах розмову слідчих з одним із моряків, який твердить, що моряк Клейтон Гартвіг, якого підозрюють в зумисному спричиненні цього вибуху, говорив з ним про різного роду вибухові матеріали, які могли б спричинити сильне ушкодження, день перед трагічною подією. К. Гартвіг був одним із тих, що загинули у цьому випадку.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

В невимовному болю повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 20-го липня 1989 р. в Нью Йорку, на 82-му році життя відійшла у Вічність

наша Найдорожча МАМА-І БАБУНЯ

бл. п.

ЮЛІЯ з КУНЬКІВ СКВІРТНЯНСЬКА

ПАРАСТАС в п'ятницю, 21-го липня 1989 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яремчи 129 East 7th Street, Нью Йорк, Н. Я.

ПОХОРОН в суботу, 22-го липня 1989 р. о год. 9-й рано з похоронного заведення до української католицької церкви св. Юра де о год. 9:30 рано буде правитися ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ, а потім на українській православній цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

доньки —
ІРИНА СТЕЦУРА
МАРТА РЕНО з мужем ФРЕНКОМ
внучка — МЕЛІСА СТЕЦУРА
брат — ВОЛОДИМИР та
сестра — СЛАВКА з Родинами в Україні

З глибоким смутком повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 12-го липня 1989 р. у Нью Йорку на 76-му році трудовитого і корисного життя відійшов у Вічність МУЖ, БАТЬКО і ДІДУНЬО, колишній політв'язень, патріот, любитель і добродій „Товариства Українського Патріархату“, релігійний збірщик на Товариство „Свята Софія“ на терені Вестчестеру, Н. Я. колишній активний член хору „Думка“ в Нью Йорку, колишній активний член хору ім. Митрополита Андрея Шептицького, активний член хору при церкві св. Михаїла в Йонкерсі

бл. п.

РОМАН КОРОЛЬ

ПАНАХИДУ відправлено дня 14-го липня в похоронному заведенні Петра Яремчи в Нью Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 15-го липня 1989 р. в церкві св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Я. Тіло поховано на цвинтарі „Gate of Heaven“ у Вестчестері, Н. Я.

З невимовним жалем про молитви за душу Покійного просять опечалені:

дружина — АННА
дочки — МАРУСА КЕФОР
ГАЛЯ ГОЛОВІНСЬКА
внучки — ХРИСТІЯ І ТАНА ГОЛОВІНСЬКІ
сестра — МАРИЯНА КІРИК у Львові
сестринка — ЛЯРИСА КІРИК у Львові
ближча і дальша Родина в Україні, Америці, Австралії і Канаді

СПЛУЖБИ БОЖІ в Сороковий день СМЕРТІ відправляється:

- 1) В українській католицькій церкві св. ЮРА в Нью Йорку, дня 21-го серпня 1989 р. о год. 8:30 рано (понеділок).
- 2) В Українській Католицькій Церкві св. МИХАїЛА в Йонкерсі, дня 20-го серпня, о год. 10-й рано (неділя).

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби

приймає у Квінсі і виїжджає на виклики додів

Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика хвороб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметичне стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням

Адреса у Мангеттені
ROCKEFELLER CENTER
630 5th Ave., Room 1803
New York, N.Y. 10020

Адреса у Квінсі
105-37 64th Avenue
Forest Hills, N.Y. 11375
(718) 459-0111

Д-р МАРКО ЛУЦЬКИЙ

дентист

приймає за попереднім телефонічним домовленням

30 East 40th Street, Suite 706
Manhattan, New York, 10016
Tel. 212-697-8178

Українська Католицька Церква св. Володимира в Глен Спей, Н. Я.

запрошує на свій

РІЧНИЙ ПРАЗНИК

що відбудеться

в неділю, 30-го липня 1989 року
СПЛУЖБА БОЖА в год. 10-й — співана

По церковній молитві

ПІКНІК-ФЕСТИН

на площі УБСоюзу „Верховина“ в Глен Спей, Н. Я.

Приграватиме оркестра Богдана Гірниака
В програмі вигриші, розваги для дітей і старших, несподіванки.

Маємо на складі довго-очікуваний другий том

ІСТОРІЇ ГУЦУЛЬЩИНИ

Миколи Домашевського

Гуцульський дослідний Інститут і Конференція Гуцульських Товариств Америки і Канади, Чикаго, 1985, стор. 507. Подані історичні моменти Гуцульщини, часи заселення до нашої ери та населені пункти від XII століття до 1970 року. Широко подана історія сіл і міст, походження їх назв, природи багатства, релігійно-церковне, громадсько-політичне і культурно-освітнє життя мешканців, а наприкінці — видатні діячі минулого.

М'яка обкладинка \$33.00
Тверда обкладинка 37.00

Svoboda Book Store

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 6% продажного податку

ШКОЛА СВ. МИКОЛАЯ в ПАССЕЙКУ
212 President Street, Passaic, N.J. 07055
пошукує

ВЧИТЕЛЬКУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ДВОТОМОВИЙ СЛОВНИК ДЛЯ МОЛОДІ та УКРАЇНСЬКІ ПІДРУЧНИКИ авторства видатного педагога бл. п. Марії Дайко

Перший і єдиний українсько-англійський та англійсько-український незрозумілий Словник для молоді. По 50,000 термінів в кожному томі. Українська термінологія, церковна, молодіжна організація, історія, українська, військова справа, медицина, фізика, хімія, інженерна справа, зоологія, ботаніка та ін.

Самовиліть у Видавництві "РІДНА МОВА"

Видання	Ціна (U.S. дол.)	Прочитати ви-слати (прим.)
Словник-Двотомник, тверда обкладинка	33.00	
Буквар, 80 ст.	6.00	
Рідне Слово, 114 ст.	6.25	
Волошки, 156 ст.	6.50	
Рідний Край, 162 ст.	7.00	
Святий-Зілля, 220 ст.	8.00	
Про що тира шепеліла, 262 ст.	9.00	

Гуртовим замовленням від шкіл даємо опуст 15%, а книгарням — 30%. Асортимент пересилати за наш рахунок. Витрати, запобігати і вже перешли це оголошення на адресу:

RIDNA MOVA PUBLISHING
10 Savaris Court, Donvale, Vic., 3111, Australia
Тел.: 873-2085

Увага! ПОДАЄМО ДО ВІДОМА НАШІМ ЧИТАЧАМ, ЩО КОМПЛЕТИ ЛІТОПІСУ УПА є випродані.

Масмо на складі лише деякі поодинокі числа
том 6, 7, 10, 15, 16

Том 6, 7, 15 — ціна \$10.00
Том 10, 16 — ціна \$15.00

Можна набувати в книгарні Свободи

СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців штату Нью-Джерсі зобов'язує 6% ставкою податку

ІВАН ДЕМ'ЯНЮК ВИСЛОВИТЬСЯ:

"ВИ ЗАСУДИЛИ... ЛЮДИНУ ЯКА Є ЗОВСІМ НЕВИННА, НЕВИННА ОСОБА."

"Я НЕ Є ІВАН ГРОЗНИЙ! І НАЙСПРАВЕДЛИВІШИЙ СВИДОК Є САМ БОГ, ЯКИЙ ЗНАЄ ЩО Я НЕВИННИЙ."

"МЕНІ ЦЕ НЕ НАЛЕЖИТЬСЯ. Я НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ — І БОГ Є МЕНІ СВИДОМ."

ТОМУ ЗВЕРТАЄМОСЯ З ПРОХАННЯМ: ДОПОМОЖІТЬ ЗАХИСТИТИ НЕВИННУ УКРАЇНСЬКУ ЛЮДИНУ СВОЇМИ МОЛИТВАМИ ТА ФІНАНСОВИМИ ПОЖЕРТВАМИ — ПОДАЙМО БРАТНЬОУ ЛЮДЬ КОНЕЧНОЇ ДОПОМОГИ...

СВОЇ ПОЖЕРТВИ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:

THE JOHN DEMJANUK
DEFENSE FUND
P.O. BOX 92819
CLEVELAND, OHIO 44192

Вже появилася книга

A THOUSAND YEARS OF CHRISTIANITY IN UKRAINE

"Тисяча років ХРИСТИАНСТВА НА УКРАЇНІ" (англійською мовою)

Хронологія Християнства на Україні від 1-го століття до 1988 року. Великий формат, багато фотографій і ілюстрацій (такі, як кольорові), тверда обкладинка, локсусовий папір. Видає Український Комітет Тисячоліття Християнства на Україні у США, 1988. Балтимор, стор. 312. Ціна \$50.00 дол.

Набувати у книгарні Свободи
СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців штату Нью-Джерсі зобов'язує додати до ціни 6% ставкою податку

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA
Ukrainian National Ass'n. Estate
Foordmore Road
Kerhonkton, N.Y. 12446
914-626-5641

СОЮЗІВКА ЗАПРОШУЄ ДО КРАМНИЧКИ

В ГОСТИННИЦІ СОЮЗІВКИ ВІДКРИТА КРАМНИЧКА у якій можна купити: сорочки із емблемою Союзівки і УН-Союзу; трипільську кераміку, Гербани, вишивки, книжки, картини, гучинські різьби і різного роду картки, як також соподоші.

Крамничка є відкрита від понеділка до п'ятниці від год. 9-01 ранку до 9-01 вечора.
В суботу крамничка відкрита від год. 9-01 до 5-01 по полудні.
В неділю від год. 11-01 ранку до 9-01 вечора.

Soyuzivka UNA Estate
Foordmore Rd., Kerhonkton, N.Y. 12446
(914) 626-5641

Цьогорічний концерт, який відбувся в неділю, 11-го червня 1989 р., в залі Провінційного музею, хор „Дніпро” присвятив 175-річчю з дня народження геніального поета Тараса Шевченка.

Ледве чи можна знайти другого поета, який діджався б стількох різних музичних оброблень своїх поетичних творів, як саме Шевченко. Один лише Микола Лисенко поклав на музику понад 80 творів Шевченка, створивши музичні шедеври різних жанрів — романсів, пісень, хорівих п'єс та кантат. Як згадує М. Гринченко: „В історії музики таке явище подібне не досить часто: геніальний національний поет викликає до життя музику славного музиканта, музика, що стає підвалиною не лише до творчості цього музиканта, але в його особі й до творчості цілої нації, музики, що з пробудженням індивідуальної творчості композитора творить, будує національну культуру в тій її галузі, що зветься музикою”.

Геніальність творчості Тараса Шевченка вплинула не лише на Лисенка, але на цілий ряд композиторів України. Можна легко сказати, що ледве чи є такий композитор на Україні чи поза межами її, який в свій час не створив би музику до слів Тараса Шевченка. Причини цього є різні: великий пієтизм до шевченківської поезії, великі ідеї, які проповідують поезії Шевченка, та величезна співність і мелодійність, яку відчуваємо у всіх без винятку більших і менших поезіях Шевченка.

С. Людкевич згадує у своїй статті „Про основу і значення співності в поезії Тараса Шевченка”: „Шевченка зовсім частіше усього поетом народним з огляду на те, що він є речником всього українського

Едмонтонський хор „Дніпро” в поклоні Т. Шевченкові

народу... Поезія Шевченка при всяких літературних впливах, яким підпадав поет, змістом і формою залишилася найближчою українській народній поезії, зросла в органічному зв'язку з нею і є найкращим виразом її. Шевченко — „останній великий кобзар України”, в якому злилася, зиндівідуалізувалася і піднеслася до артистичної творчості уся колективна українська поезія — за змістом і за формою”.

У шевченковому „Кобзарі” композитори знаходять різномірний матеріал і настрій високих думок, ідей, почуттів, глибоких переживань і вболівань людської долі, які використовують у своїй музичній творчості музика-лірик, як і музика-епік.

Хор „Дніпро” під диригентурою Марії Дитиняк у програму свого концерту включив різномірний матеріал, як за змістом, так і за музичними стилями та жанрами. Програму концерту хор „Дніпро” почав „Заповітом” Гладкого-К. Стеценка, слідувала пісня „Душі мої” муз. Е. Козака. Обі пісні хор виконав вдумливо, з глибокою емоцією. Глибоко елегантну пісню „Доле моя, доле” муз. А. Кос-Анатольського виконав жіночий хор „Дніпро”, а заспівували кожну стрічку сопрано Мирослава Загарія й альт Люба Білеш. Далі мішаний хор відспівав „Ой чого ти почорніло” муз. Л. Ревуцького, пісню „Ака, не зважаючи на свій порівняно невеликий обсяг, викликає в уяві величезні картини кривавих боїв давнини, нагадує суворостриману мову козацьких пісень. Прелюд пам'яті Т. Шевченка, муз. Якова Степового виконала пі-

сістка і акомпаньторка хору „Дніпро” Ірина Тарнавська, з притаманною їй прецизністю та глибоким відчуттям. Слідувала арія княгині Рєніні з опери „Тарас Шевченко” Георгія Майбороди, яку виконала солістка хору „Дніпро” Лілея Волянська. Лілея Волянська — це лірико-драматичне сопрано, що володіє доброю технікою та гнучкістю голосу, що вільно почувастується, як і у високому, так і у низькому регістрах, виконала арію княгині з великим відчуттям глибокого драматизму пісні.

Першу частину програми закінчив мішаний хор піснями „Садок вишневий коло хати” муз. А. Гнатюшина з солістами: мецосопрано Олеся Талпаши, сопрано Лілея Волянська, та „Вечориці”, з опери „Катерина” муз. М. Аркаша. В обох музичних картинах поет Тарас Шевченко і композитори словами та музикою малюють прекрасні картини побутового села, у яких пісня займає провідне місце.

Другу частину програми хор почав піснею „Поліночка чорнобрива козака дівчина” Ф. Надененка, диригувала асистент-диригент Орієна Олійник. Жіночий хор виконав пісню „Ой одна я, одна” А. Штогаренка, з солістами сопрано Надією Опрят та альтом Роганною Пелех-Мани. Цю частину програми хор закінчив піснею „Із-за гаю сонце сходить” Б. Лятошинського з солісткою Лілеєю Волянською. Всі три пісні позначені новою музичною мовою, трагічними, в кожній панує один емоційний тонус-спокій, стриманість, середня частина характерна динамічним під-

несенням, спеціально в творах Штогаренка та Лятошинського багато хроматизму, зміни ритміки, багато терпких інтервальних кроків, гармонія базована на дисонансуючих кордах. Все це чудово віддає глибоку емоцію людських почувань Шевченкових поезій.

Мецосопрано Олеся Талпаш виконала пісню „Ой по горі ромен цвіте” Георгія Майбороди. Після створення композитором у формі думи, відповідно до тексту наростає динамічна та емоційна експресія, відчувалося, що пісня не лише написана для голосу О. Талпаш. Тріо „Дніпро” (Лілея Волянська, Олеся Талпаш, Йоганна Пелех-Мани) виконали пісні „Закувала зозуленька” Я. Файн-туха, та „Утоптала стежечку” Е. Козака. Як кожного виступу, публіка тепло сприйняла це милозвучне тріо, яке характеризується добрими голосами і добрим ансамблем.

Чоловічий хор „Дніпро” проспівав пісню „Ой три шляхи широкі” Г. Топольницького з солістами — милозвучним ліричним тенором Любомиром Пастушенком і баритоном Андрієм Гладішевським. Закінчив програму концерт мішаний хор піснею „Ори-ше ж ти, моя нівно” М. Лисенка, та кантатою „Шевченкові” сл. К. Малицької муз. К. Стеценка, соліст Емілія Грох.

Публіка повністю заповнила залу Провінційного Музею і тепло прийняла виступи хору і окремих солістів, після концерту слухачі висловилися думки і...остереження, позитивно ставилися до різномірної програми і до того, що хор вводить нові твори, які в Едмонтоні ще не виконувалися.

Марія Дитиняк

РІЗНЕ

...Українка-лікарка, 27, гість в Америці. Бажає півстуватися з українцями-американцями. Писати: Вікторія с/о Val Nahorny 15 Redwood Rd. Martinsville, N.J. 08836 Відповідь кожному. Тел. (201) 469-1182

Відкритий...

(Закінчення зі стор. 2)

камеру! Слідчий Г.П. Кантов звинуватив П. Григоренку в порушенні присяги. А це означало — розстріл! За наказом Хрущова цей вирок замінили на ув'язнення в психічну лікарню. Кілька десятків допитаних офіцерів, дуже добре охарактеризували Григоренку і це змусило Хрущова подумати про популярність генерала. Хрущов швидко доповнив марксизм-ленінізм висловом: „У СРСР не може бути політичних в'язнів. Інакше це — це психічно хворі!” І тоді з легкого руки Хрущова почали розширювати а потім і будувати нові тюрми „психушки”. Так генерал Григоренко за ідентичну з вами інформацію отримав зовсім інший „гонорар”.

Помер Петро Григоренко у Нью-Йорку, тобто на вигнанні. До останнього дня він звертався до уряду за дозволом повернутися в СРСР, щоб стати перед відрізним судом. Та йому не відповіли. До цих пір, як ганьба тих днів, лишається в дії Указ Верховної Ради СРСР з 13-го лютого 1978 року за підписом Брежнєва і Георгієва про позбавлення громадянства.

Для інформації додаю, що генерал П. Григоренко народився 1908 року в селі Борнівка, Запорізької області. Учасник двох війн: на Галкін-Голі та Великій Вітчизняній. В обох війнах був поранений. Має нагороди праці й нагороди, які невідомо за яким законом зберігаються в КГБ.

Марія Дитиняк

На честь ювілею

Завершенням святкування ювілею 1000-ліття було спорудження гранітного пам'ятника на честь і славу св. Володимира Великого, збудований на жертви парафіан біля Української Католицької Церкви св. Кирила і Методія у Ст. Кетерин, Онтаріо.

Цей знаменитий проєкт архітекта І. Стецюри і мистця В. Беднарського поєднали 4-го червня ц. р. на запрошення параха о. д-ра Миколи Комара всім священникам під проводом ігумена оо. Студитів о. Євтимія Волінського. Цього ж дня, ще й з нагоди парафіяльного празника, відбувся в залі УНО святковий бенкет у присутності священства, гостей і численних вірних. Господарем бенкету був проф. Іван Кіт.

Головну доповідь виступив о. крилошанин Б. Остапович. Від імені фундаторів пам'ятника гово-

рив колишній голова кредитової спілки Петро Дяків.

Після відспівання молитви „Боже великий” у мистецькій частині виступила солістка Ірина Шурко, яка під супровід гітари Нестора Сьоломського відспівувала три пісні. Танцювальний ансамбль „Дунай” під проводом Ореста Самця виконав танок „Чумаки”, „Марена” і „Гопак”. Тріо бандуристів під проводом Леси Корнієнко виконало три пісні. Григорій Ткачук виконав на фортепіані сонатину Бетовена. Квінтет бандуристів виконав чотирі пісні.

Чистий фінансовий дохід зі святкування ювілейний комітет призначив на потреби Канадської Фундації Українських Студій.

Степан Корнієцький

Найкращий дарунок

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ — НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ!

ПОДБАЙТЕ,

щоби в кожній публічній бібліотеці була повна і стисла двотомова

Енциклопедія України в англійській мові

UKRAINE A CONCISE ENCYCLOPEDIA
UNIVERSITY OF TORONTO PRESS

Том I. \$95.00
Том II. \$95.00
Хто замовить ОБА ТОМИ платить \$170.00 включно з пересилкою

Замовлення: наперед ТІЛЬКИ ЧЕКАМИ або ПОШТОВИМИ ПЕРЕКАЗАМИ (М. О.) слати

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

РОМАН КОКОРУДЗ, член УНС Відд. 430-го в Філадельфії, Па., помер 19-го травня 1989 року на 65-му році життя. Нар. 9-го квітня 1924 року в Україні. Членом УНС став 1973 року. Залишив у смутку дружину Катерину. Похорон відбувся 24-го травня 1989 року на Оакленд Семетері у Філадельфії, Па.
Вічна Йому Пам'ять!

І. Кігницький, секр.

БРОНІСЛАВА ГОСПОДА-РЕЦ, член УНС Відд. 200-го в Т-ва „Вільна Україна” в Озон Парку, Н.І., померла 18-го травня 1989 року на 92-му році життя. Нар. 2-го липня 1896 року в Україні. Членом УНС стала 1934 року. Залишила у смутку дочку Ванду Гаріську, сина Микола і Волтера. Похорон відбувся на цвинтарі св. Карла в Озон Парку, дня 20-го травня 1989 року.
Вічна Їй Пам'ять!

Івана Пригода, секр.

АННА БАТІГ, член УНС Відд. 305-го в Магоней Сіті, Па., померла 1-го червня 1989 року на 94-му році життя. Нар. 25-го липня 1905 року в Україні. Членом УНС стала 1924 року. Залишила у смутку невістку Гелен Батіг. Похорон відбувся 8-го червня 1989 року на укр. цвинтарі св. Миколая в Магоней Сіті, Па.
Вічна Їй Пам'ять!

Маргарита Гентош, секр.

ОЛЬГА ШПОН, член УНС Відд. 19-го ім. Дмитра Галиччина в Нью-Йорку, померла 14-го червня 1989 року на 82-му році життя. Нар. 1908 року в Перемішлі, Україна. Членом УНС став 1965 року. Залишила у смутку мужа Михайла, сина Зенона з родиною і цілу Союзівську родину. Похорон відбувся 19-го червня 1989 року на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі у Філадельфії, Па.
Вічна Їй Пам'ять!

Роман Голіат, секр.

КАТЕРИНА НОВАК, член УНС Відд. 156-го ім. Тараса Шевченка в Брукліні, Па., померла на 88-му році життя. Нар. 18-го липня 1900 року в селі Блюшин, Золочів, Україна. Членом УНС стала 1929 року. Залишила у смутку сина Михайла і Волтера, дочку Анну Джекід, сестру Анну Вишнівник; 5 внуків, 7 правнуків, та племянників і племянниць в Україні. Похорон відбувся 31-го липня 1989 року на цвинтарі Ловн Грофт в Лінвуд, Па.
Вічна Їй Пам'ять!

Михайло Новак, секр.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ДАВІДОВИЧ, член УНС Відд. 466-го ім. Івана Франка в Брантфорд, Онт. Канада, померла 10-го травня 1989 року на 76-му році життя. Нар. 1913 року в Брантфорд, Канада. Членом УНС стала 1961 року. Залишила у смутку брата Стефана Понту, сестру Келсі Бюрне, племянників і племянниць. Похорон відбувся 13-го травня 1989 року на цвинтарі св. Йосифа в Брантфорд, Онт. Канада.
Вічна Їй Пам'ять!

П. Крутиголов, секр.

ПАВЛО ГУТ, член УНС Відд. 371-го Т-ва „Запорозька Січ” в Ньюарку, Н.Дж., помер 16-го червня 1989 року на 75-му році життя. Нар. 1913 року в Ньюарку, Н.Дж. Членом УНС став 1967 року. Залишив у смутку дружину Анну, дві дочки, Христині і Марію і тріє внуків. Похорон відбувся 20-го червня 1989 року на Голлівуд Семетері, у Юніон, Н.Дж.
Вічна Йому Пам'ять!

М. Дереш, секр.

ЕМІЛЬ З. УРБАН, член УНС Відд. 276-го ім. св. Миколая в Ембриджі, Па., помер 15-го червня 1989 року на 71-му році життя. Нар. 1918 року в Ембриджі, Па. Членом УНС став 1956 року. Залишив у смутку дружину Флоренс, дві дочки Патрісія і Джоєнн Кокс, 5 внуків і двоє братів Генрі і Леопольда. Похорон відбувся 17-го червня 1989 року на кат. цвинтарі св. Станіслава у Фер Орс, Па.
Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МИКОЛАЙ ЛЕВКОВИЧ, член УНС Відд. 21-го Т-ва „Запорозька Січ” в Джансон Сіті, Н.І., помер 16-го червня 1989 року на 77-му році життя. Нар. 1911 року в селі Улюч, пов. Березів, Зах. Україна. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дружину Емілію, сина Романа з дружиною, внуків Ренату і Романа, брата Михайла з родиною в Україні, швагрю Володимира з родиною в Польщі та ближчу до нього родину в Джансон Сіті, Н.І. Похорон відбувся 20-го червня 1989 року на цвинтарі св. Івана Христителя в Джансон Сіті, Н.І.
Вічна Йому Пам'ять!

Іван Бараник, секр.

ТЕОДОЗІЯ КАРЕВНИК, член УНС Відд. 83-го ім. Івана Франка у Філадельфії, Па., померла 22-го червня 1989 року на 94-му році життя. Нар. 1895 року в Меліжів, Зах. Україна. Членом УНС стала 1925 року. Залишила у смутку доню Ольгу з мужем Михайлом, сина Івана з дружиною Анною, невістку Євгенію, 6 внуків і 4-ох правнуків та дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 28-го червня 1989 року на цвинтарі Оакленд у Філадельфії, Па.
Вічна Їй Пам'ять!

А. Кушнір, секр.

ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ, член УНС Відд. 21-го Т-ва „Запорозька Січ” в Джансон Сіті, Н.І., помер 8-го квітня 1989 року на 75-му році життя. Нар. 1914 року в Західній Україні. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Ірину (Кукурду), сина Зенона з дружиною Христинією (Сабат), сестру і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 12-го квітня 1989 року на цвинтарі Кестл Крік в Бінггемптоні, Н.І.
Вічна Йому Пам'ять!

Іван Бараник, секр.

ЕСТЕЛ ЧЕФФІ, член УНС Відд. 36-го Т-ва ім. св. Марії в Рочестері, Н.І., померла 27-го квітня 1989 року на 66-му році життя. Нар. 7-го липня 1922 року в Оліні, Н.І. Членом УНС стала 1941 року. Залишила у смутку сина Вілліама, дочку Патрісія Елн Факс, маму Катерину Непорядні, сестру Бланше Рул. Похорон відбувся 29-го квітня 1989 року на цвинтарі св. Бонавентури в Аллегені, Н.І.
Вічна Їй Пам'ять!

Мері Ковальчук, секр.

ЯКІВ НЕСТЕРУК, член УНС Відд. 277-го ім. св. Івана в Гартфорд, Конн., помер 18-го липня 1989 року на 77-му році життя. Нар. 1912 року в Україні. Членом УНС став 1952 року. Залишив у смутку дружину Марію, двоє синів Ярослав і Зеновія з дружиною Даною Лі, внучки Христині, Маргарет, Діду і Андрею та ближчу і дальшу родину в Україні, Америці, Польщі та Австралії. Похорон відбувся 21-го червня 1989 року на цвинтарі св. Івана Христителя в Глестонбурі, Кт.
Вічна Йому Пам'ять!

Осип Гладун, секр.

26 First Avenue
Tel. (212) 473-3550
New York, N.Y. 10009

МАЄМО БАНДУРИ НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ

В АМЕРИЦІ Є СОТНІ УКРАЇНСЬКИХ ПАСИЧНИКІВ. Лише, в один оголошує і продає бджолині продукти через пошту. Чому? Думаю, що є три причини. Різ, що оголошення коштує \$20, треба пакувати. Три, легше роздати або знайти інших продавців.

Я люблю себе, що найшов секрет здоров'я і довголіття. Люблю поділитися цим знанням зі своїми людьми. Дуже люблю читати листи з призначеннями на мій бджолярський продукт. Ім помагають на здоров'я. Раджу брати відразу дві порції для себе і коштує \$35.00. Писати: MYRON SURMACH 169 West Saddle River Road Saddle River, N.J. 07458

HELP WANTED

ШУКАЄМО ЖІНКУ до опіки над 2-ма малими дітьми, щоб займалася легкою домашньою працею. Просимо дзвонити після 6-01 год.
Тел.: (201) 857-2704

REAL ESTATE

HOUSE for SALE
Ellenville, N.Y. 3 bedrooms
By owner
(914) 647-5918

РОЗШУКИ

ВАЛЕРІЙ КРАМАРЕНКО, 25 літ, уроджений на Полтавщині, пошукує ВОЛОДИМИРА МИКОЛАЄВИЧА ПАРХОМЕНКО нар. 1943 р. в Полтавській обл., Глобінському р-ні, с. Фрунзівка. Тепер він має проживати у Нью-Йорку. Проситься зголошуватися